

Handläggare
Anette Manoti
Telefon: 0850824582

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2019-11-28

Motion om tillväxtstrategi för kulturskolan

- Svar på remiss, KS 2019/848

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen.

Sammanfattning

Socialdemokraterna har skrivit en motion till kommunfullmäktige om att ta fram en tillväxtstrategi för kulturskolan.

I Bredäng ligger kulturskolan sydväst vars verksamhet förutom Skärholmens stadsdelar även omfattar Hägersten och Liljeholmen. En satsning gjordes förra året för att nå fler elever från Skärholmens stadsdelar och elevantalet ökade med 38%.

Forskning visar att bättre skolresultat nås för elever som på fritiden har musikundervisning. Stadsdelsförvaltningen har svårt att se någon nackdel med en tillväxtstrategi för kulturskolan, men har också begränsad kunskap om hur en sådan i så fall bör definieras och utformas. Samlokalisering mellan skolorna och kulturskolan tycks vara en kostnadseffektiv möjlighet. Förvaltningen vill dock lyfta att delar av det lokala föreningslivet lånar skolornas lokaler på kvällar, helger och lov. Flera ideella föreningar i Skärholmen har inte ekonomi att hyra egna lokaler och en mer omfattande samlokalisering med kulturskolan skulle därmed kunna innebära färre ideella fritidsaktiviteter.

Bakgrund

Socialdemokraterna har skrivit en motion till kommunfullmäktige om att ta fram en tillväxtstrategi för kulturskolan.

Remissvaret ska lämnas till kommunstyrelsen senast 2019-12-19 och ytterligare remissinstanser är Farsta och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder, Stadsledningskontoret, Kultur- Utbildnings- och Fastighetsnämnden samt Stockholms Stadshus AB.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Stadsutveckling och Medborgarservice.

Ärendet

Socialdemokraterna har skrivit en motion till kommunfullmäktige om att ta fram en tillväxtstrategi för kulturskolan. I motionen beskrivs att kulturnämndens resurser minskat och att det i praktiken drabbat kulturskolans verksamhet. Motionären beskriver att uteblivna anslag för ökade löne- och hyreskostnader har lett till att lärartjänster dragits in, att projektet ”Rum för Skapande” ska läggas ner och att troliga uppsägningar av lokaler kommer betyda fler stängda verksamheter. Vidare menar motionären att de höjda intäktskraven sannolikt drabbar eleverna i form av höjda avgifter.

I motionen beskrivs hur Stockholms unga befolkning kommer öka under lång tid, vilket för grund- och gymnasieskolans del lett till långsiktiga utbyggnadsstrategier. Motionären menar att för kulturskolans del går det i motsatt riktning. Socialdemokraterna vill därför att staden tar fram en tillväxtstrategi för kulturskolan. Strategin ska innehålla mål för stadens insatser som syftar till att främja en tillgänglig och jämlik kulturskola av hög kvalitet, både i utbud och i undervisning. Strategin bör även innehålla en översyn av hur kulturskolans verksamheter kan knytas närmare skolan.

Jämställdhetsanalys

Kulturskolans undervisning sker i huvudsak i könsblandade grupper och pedagogerna strävar efter en medvetenhet om könsroller och en jämställd pedagogik. I jämställdhetsperspektivet ingår att flickors, pojkars och föräldrarnas normer utvecklas. Flickor väljer oftast gruppbaseade kurser, exempelvis dans och teater. Pojkar väljer främst instrumentundervisning som är en mer resurskrävande form, vilket innebär att pojkars deltagande har en högre kostnad än flickors. Därför har kulturskolan arbetat strategiskt med riktade kurser till det underrepresenterade könet, exempelvis slagverk för flickor och dans för pojkar. Särskilt jämställdhetsarbetet för flickor har varit framgångsrikt.

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen har svårt att se någon nackdel med en tillväxtstrategi för kulturskolan. Däremot hur en tillväxtstrategi definieras och hur den i så fall innehållsmässigt utformas, har förvaltningen begränsad kunskap om och hänvisar till kompetensen på kultur- och utbildningsförvaltningen. Det är ett faktum att staden

växer och att den unga befolkningen ökar. I media i höstas framkom hur tusentals köade till kulturskolans populäraste kurser och att platserna tog slut på några timmar.

Utbyggnaden av skolorna pågår, det märks inte minst i Skärholmens stadsdelar där Lillholmsskolan och Söderholmsskolan ska bli större. Samlokalisering mellan skolorna och kulturskolan tycks vara en kostnadseffektiv möjlighet. Det måste dock beaktas att det ideella lokala föreningslivet lånar skolornas lokaler på kvällar, helger och lov. Flera ideella föreningar i Skärholmen har inte ekonomi att hyra egna lokaler och en mer omfattande samlokalisering med kulturskolan skulle kunna innebära färre ideella fritidsaktiviteter.

I Kulturförvaltningens beskrivning av kulturskolans uppdrag står att kulturskolan ska ge möjligheter för barns- och ungas skapande och kulturella uttryck på fritiden. Åldersgruppen är 6-22 år. Kulturskolan kan även stärka skolans undervisning genom olika samarbeten.

Kulturskolan Sydväst i Bredäng

I Bredäng ligger kulturskolan sydväst vars verksamhet förutom Skärholmens stadsdelar även omfattar Hägersten och Liljeholmen. Förra året var antalet elever 2 650. Terminsavgiften är 750kr, avancerad kurs kostar 2000kr, helgkurser kostar 300kr. Att hyra sitt instrument kostar ytterligare 300kr per termin. Utbudet av kurser och gratis prova-på tillfällen är stort. Teater, dans och inom musikundervisningen är gitarr, piano, fiol och cello populärt liksom ensemblespel och blåsorkester. Kulturskolan sydväst har även litteraturprojekt och bild. Eleverna kan välja klassisk indisk dans, musikundervisning i setar, tabla eller saz, inom verksamheten som kallas ”Världens musik och dans”.

Kulturskolan i Bredäng har en god förankring i stadsdelarna och arbetar medvetet för att nå ut till fler barn och unga. Det görs exempelvis genom gratis prova-på tillfällen. Det är värt att nämna en anmärkningsvärd ökning på 38%, av antalet Skärholms elever förra året, genom satsningen ”Rum för skapande”. Förvaltningens samordnare för civilsamhället och kultursekreteraren har ett regelbundet samarbete med kulturskolan och har skapat ett kulturnätverk med aktörer som regelbundet träffas. Andra exempel är Skärholmsdagen där kulturskolan deltagit med workshops och föreställningar, dagkollo på sommaren och verksamheter på biblioteket och i Skärholmshallen.

I en kort intervju den 26 september på kulturskolan i Bredäng, deltog fem föräldrar. De fick frågan varför de hade sina barn i verksamheten. Föräldrarna beskrev i stora drag att kurserna är en viktig del av barnens kunskapsbyggnad, baserat på lust och intresse. Deras barn har fått vidgade vyer och sammanhang genom att uttrycka sig med rörelse, musik och sång. Föräldrarna beskrev att det var positivt att barnen fått en annan roll i kulturskolans grupper än de har i sin skolklass. De beskrev att barnen får träning i att samarbeta och att uppträda vilket gett ett gott självförtroende. En förälder menade att starkt självförtroende ökat barnets samhällsengagemang.

El Sistema är en del av kulturskolan.

Undervisningsmodellen El Sistema är en kör- och orkesterskola med målet att låta musiken fungera som verktyg för social och kulturell utveckling. I Skärholmen har modellen använts inom förskolorna sedan 2013 och cirka 300 femåringar per år har deltagit, samt alla kommunala grundskolor.

Föräldrarna har involverats genom nätverksträffar där barnen hållit konserter, vissa tillfällen tillsammans med Sveriges Radios Symfoniorkester. Föräldrarna har deltagit i stor utsträckning. Inför höstterminen 2019 erbjöds förskolorna ett förändrat format. Från en regelbunden undervisning en gång i veckan till fem gånger per termin. Utifrån dessa förutsättningar tackade förskolorna nej, vilket betyder att barnen inte haft någon undervisning under hösten.

Det finns en mängd forskning om att bättre skolresultat nås för elever som på fritiden har musikundervisning och spelar instrument. (1) Utan att förminska kulturens kraft och berättigande i sig, kan kulturskolans betydelse ses utifrån flera samhällsnyttiga faktorer. I Skärholmens stadsdelar är det positivt med allt som kan bidra till att fler elever får godkända betyg. Förskolepedagogerna i Skärholmen har beskrivit att El Sistemaundervisningen stärkt barnens språkutveckling, ökat självförtroendet och underlättat för övergången till skolan. Det är olyckligt att det inte varit någon undervisning under höstterminen men förhoppningen är att förskolorna återigen ska erbjudas El Sistema i samma utsträckning nästa år.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning stadsutveckling och
medborgarservice

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
Fax
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

En del av utbudet på kulturskolan i Bredäng finns inom verksamheten som kallas ”Världens musik och dans”. Det kan vara identitetsstärkande för alla barn att få uttrycka sig men för barnen med tvärkulturell bakgrund kan banden stärkas till de kulturella uttrycken i barnets eller föräldrarnas födelseland. För alla barn i en

allt mer global värld, kan vidgade perspektiv rusta till ett mer framgångsrikt vuxenliv och det kan ge goda effekter på Skärholmen som en bra plats att leva på.

(1) Källor: Ullén, F (2015) Karolinska Institutet. The German Socio- Economic Panel Children´ Music Workshop, (2015). Guhn, M & Emerson, S (2019), ”Music Participation and Academic Achievement”. Gouzouasis, P (2019) i Journal of Education Psykology.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör

Sara Heppling Trygg
Avdelningschef

Bilagor

Motion om tillväxtstrategi för kulturskolan

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2019-11-05
Sara Heppling Trygg, Avdelningschef	2019-11-04